

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**
Avd. 1

DOM
2024-10-25
Meddelad i Göteborg

Mål nr
7179-24

KLAGANDE

Ombud: Advokat Ann-Cathrine Söderström

MOTPART

Polismyndigheten
Region väst

ÖVERKLAGAT BESLUT

Polismyndighetens beslut 2024-05-23, dnr A310289/2024

SAKEN

Hittegods

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND M.M.**Allmän bakgrund**

██████████ och ██████████ utförde byggnadsarbeten i en fastighet i Mölndal. De var anlitade av fastighetsägaren. Under arbetet påträffade de ett antal guld- och platinatackor på vinden. Godset befann sig dolt i ett utrymme bakom en skiva på ett hyllplan som de ryckte bort. Av utredningen beskrivs det vidare att den bakre skivan var som en vägg och att bakom den fanns en gummimatta och att det var under denna som påsarna med guld- och platinatackorna fanns.

██████████ och ██████████ överlämnade godset till polismyndigheten och gjorde anspråk på detta eftersom de ansåg att egendomen var att beteckna som hittegods enligt lagen (1938:121) om hittegods, förkortat hittegodslagen.

Det överklagade beslutet

Polismyndigheten beslutade att det överlämnade godset inte kunde anses utgöra hittegods och att ██████████ och ██████████ därför inte kunde göra anspråk på godset eller erhålla hittelön. Som skäl för beslutet angav Polismyndigheten i huvudsak följande.

För att godset ska anses vara hittegods krävs att det inte varit i någons besittning. ██████████ och ██████████ påträffade godset dolt bakom en hylla i ett hus där de utförde byggnadsarbete. Den som har nyckel till ett hus anses ha besittning över de föremål som finns i huset. Polismyndigheten bedömde därför att godset inte var utom någons besittning. Godset kunde därför inte utgöra hittegods på den grunden.

Det var inte heller fråga om kvarglömt gods i enlighet med 6 § hittegodslagen enligt polismyndighetens bedömning, eftersom godset vid något tillfälle placerats på vinden och upptäcktes i samband med att byggnadsarbeten utfördes på fastigheten efter att denna överlåtits.

9 § hittegodslagen bedömdes inte heller vara tillämplig enligt Polismyndigheten, eftersom det upphittade godset inte synes sakna ägare då det pågår tvistemålsprocesser om bättre rätt till egendomen.

Polismyndigheten fann därför att omständigheterna inte var sådana att det fanns förutsättningar att omhänderta godset som hittegoods och att det anspråk som [REDACTED] och [REDACTED] framställt därmed inte kunde tillgodoses inom ramen för hittegodslagen, varför de inte bedömdes kunna få ut egendomen eller erhålla hittelön.

Andra pågående processer

För närvarande pågår det tvistemålsprocesser vid Göteborgs tingsrätt som handlar om frågan om bättre rätt till egendomen och där flera parter gör anspråk på att vara ägare till guld- och platinatackorna.

Polismyndigheten har dessutom inlett ett ärende enligt förfarandelagen avseende godset. Eftersom utgången i det ärendet är beroende av vad förvaltningsrätten kommer fram till i det nu aktuella målet om frågan om hittegodslagen är tillämplig eller inte beslutade Polismyndigheten i juni 2024 att vilandeförklara ärendet enligt förfarandelagen till dess att det föreligger ett lagakraftvunnet avgörande avseende målet om hittegodslagen.

YRKANDEN M.M.

██████████ och ██████████ överklagande

██████████ och ██████████ yrkar att förvaltningsrätten upphäver Polismyndighetens beslut och fastställer att godset utgör hittegod. I andra hand yrkas att förvaltningsrätten förpliktigar godsets ägare att betala hittelön till dem. Om rätt ägare inte kan fastställas yrkar de att de ska ha rätt till hälften av godset i enlighet med 9 § hittegodslagen. De anför i huvudsak följande.

Godset var intimrat i fastigheten, eftersom det fanns bakom en dold vägg med hyllor i vindsförrådet. Vare sig tidigare ägare eller nuvarande ägare till fastigheten kände till att godset förvarades i det dolda utrymmet. Utrymmet i vindsförrådet är olåst och alla som bott i huset under de senaste åren och haft nyckel till fastighetens ytterdörr har också haft tillträde till vindsutrymmet. Godset har inte varit i fastighetsägarnas besittning eftersom de inte haft kännedom om godset. Det var dolt och utom någons besittning eller i vart fall inte i rätt ägares besittning.

Sakrättsligt har de gjort ett s.k. originärt fång av godset, eftersom det handlar om egendom som glömts bort och som inte längre är i ägarens besittning. För att rätt ägare ska kunna eftersökas lämnade de in godset till Polismyndigheten såsom hittegod.

En av parterna i den civilrättsliga processen om bättre rätt till godset har uttalat i media att hans mamma som skänkte fastigheten till honom mot slutet av sin livstid var sjuk och att hon därför glömt det gömda guldset. Godset kan därmed vara kvarglömt, av antingen mamman eller någon annan som vistats i fastigheten, och utgör därför hittegod.

Den omständigheten att tvist pågår om bättre rätt till godset utesluter inte att domstolen efter prövning kan finna att det saknas rätt ägare till godset. Mot den bakgrunden kan 9 § hittegodslagen tillämpas.

Polismyndighetens inställning

Polismyndigheten anser att överklagandet ska avslås och anför i huvudsak följande. För att kunna omhänderta en sak som hittegoods krävs att den inte är i någons besittning. Godset har enligt hittegodslagens mening varit i fastighetsägarnas besittning vid tiden för klagandenas upptäckt. Klagandena hävdar att besittning förutsätter kännedom om godset vilket saknar rättsligt stöd, i vart fall inom ramen för hittegoodsinstitutets tillämpningsområde.

Polismyndigheten anser inte att klagandena genom sin upptäckt gjort ett originärt fång av godset. Herrelös eller bortkastad egendom kan inte omfattas av hittegodslagen, eftersom syftet med lagen är att bringa förlorad egendom i rätt innehavares händer. Vidare kan borttappad egendom inte vara i någons besittning, till vilket 6 § hittegodslagen är ett tydligt undantag. Godset är inte borttappat eller kvarglömt utifrån hur det har placerats i fastigheten.

Polismyndigheten har inte varit på plats där godset hittades och kan därför inte uttala sig om huruvida påståendet om att godset ska ha varit inmurat, intimrat eller dolt på liknande sätt är korrekt. Enligt polismyndighetens uppfattning ankommet det på klagandena att visa att det rekvisitet är uppfyllt. Att godset ska ha hittats bakom ett hyllplan kan i sig självt inte anses jämföras med att vara inmurat eller intimrat i hus. Godset omfattas därmed inte av hittegodslagen.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**Förvaltningsrättens bedömning**

Frågan i målet är om guld- och platinatackorna som påträffades gömda på vinden under reparationsarbeten på fastigheten kan anses utgöra hittegods i den mening som avses i hittegodslagen.

Syftet med hittegodslagen är att bringa förlorad egendom i rätt innehavares händer, vilket innebär att bestämmelserna inte är tillämpliga på föremål som saknar ägare, såsom bortkastade eller övergivna saker. Som förutsättning för rätt att omhänderta en sak som hittegods gäller att den inte är i någons besittning, se NJA II 1938 s. 743 och 747 samt prop. 1938:32 s. 5 f.

Med besittning förstås att en person faktiskt innehar en sak oavsett om denne har rätt att göra det. Besittning föreligger i första hand när saken befinner sig under någons omedelbara kontroll. Sålunda har innehavaren av nycklar till ett hus eller ett bankfack besittningen till de saker som finns i huset eller i bankfacket, se Håstad: Sakrätt avseende lös egendom, sjätte upplagan, 2000, s. 50. Ett löst föremål anses vara i någons besittning inte bara om det är under personens direkta kontroll utan också om det befinner sig på sin naturliga plats, dvs. att det inte framstår som övergivet, se prop. 1985/86:122 s. 10 f. och Undén: Svensk sakrätt – lös egendom, tionde upplagan, 1995, s. 37. Vidare gäller allmänt enligt äldre praxis att en sak som är kvarglömd alltjämt anses vara i ägarens besittning om denne vet vart den ska söka, se NJA 1939 s. 329.

Det har framkommit att guld- och platinatackorna påträffades gömda innanför någon form av dold vägg på fastighetens vind. För att lagen om hittegods ska bli tillämplig krävs att egendomen, såsom det redogjorts för ovan, inte befinner sig i någons besittning då den påträffades. I målet saknas uppgifter om när egendomen placerades i det dolda utrymmet på vinden och av vem samt hur

länge det har förvarats där. Enligt förvaltningsrättens bedömning ter det sig osannolikt att egendomen oavsiktligt skulle ha hamnat på vinden dolt bakom någon form av hylla. Domstolen anser att omständigheterna i målet talar mot att godset vore borttappat, övergivet eller sakna ägare. Oaktat vem den rättmätiga ägaren till godset är var godset enligt förvaltningsrättens bedömning i vart fall i någons besittning vid fyndtillfället, se prop. 1974:124 s. 63, prop. 1985/86:122 s. 10 f. och Ds Ju 1980:11 s. 113 f. Vad [REDACTED] och [REDACTED] anfört om att husägarna inte haft kännedom om godset påverkar inte frågan om besittning. Eftersom godset varit i någons besittning kan inte hittegodslagens allmänna bestämmelser tillämpas.

Frågan blir därmed om de undantagssituationer som återfinns i 6 och 9 §§ hittegodslagen om kvarglömd sak och föremål som bl.a. intimerats i hus kan aktualiseras.

Mot bakgrund av hur godset varit placerat anser förvaltningsrätten att det inte kan anses vara kvarglömt på ett sådant sätt att 6 § hittegodslagen blir tillämplig. Inte heller kan det vara fråga om egendom som kastats bort eller övergivits. Till följd härav finner förvaltningsrätten att [REDACTED] och [REDACTED] inte gjort ett originärt fång. Vad de anfört om att en tidigare fastighetsägare kan ha glömt bort egendomen förändrar inte bedömningen.

[REDACTED] och [REDACTED] har yrkat att de, för det fallet att rätt ägare inte kan fastställas, ska ha rätt till hälften av hittegodset i enlighet med 9 § hittegodslagen. En förutsättning för att detta lagrum ska bli tillämpligt är att föremålet saknar ägare. Med hänsyn till att domstolen funnit att så inte är fallet kan klagandena inte göra anspråk på rätt till egendomen på den grunden.

Sammantaget anser förvaltningsrätten att guld- och platinatackorna inte kan anses utgöra hittegoods i enlighet med lagens mening och att [REDACTED]

och [REDACTED] därför saknar laglig rätt för sina anspråk och överklagande ska därför avslås i sin helhet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (FR-03)

Ann-Louise Björnsson
Chefsrådman

Nämndemännen Tomas Kadura, Ulla Berne och Göran Svensson har också deltagit i avgörandet.

Föredragande i målet har varit föredragande juristen Josef Panahi.